NOTITIE

AAN	Autoriteit Consument & Markt	**DATUM**	30 september 2025
		REFERENTIE	RAN 25-064
		VAN	[redacted]

ONDERWERP Toelichting Tarievenvoorstel TenneT TSO B.V. 2026

1. Inleiding

Het tarievenvoorstel voor het jaar 2026 (hierna: “TAR 2026”) van TenneT TSO B.V. (hierna: “TenneT”) is gebaseerd op het gewijzigd Methodebesluit Transporttaken TenneT 2022-2026, het gewijzigd Methodebesluit Systeemtaken TenneT 2022-2026 (beiden door de ACM vastgesteld op 14 december 2023) en het gewijzigd X-factorbesluit TenneT transport 2022-2026 door de ACM vastgesteld op 4 maart 2024. Deze notitie bevat een toelichting op TAR 2026. TenneT streeft ernaar om net als in voorgaande jaren in de eerste helft van 2026 een tariefprognose te delen. Naar aanleiding van de ontwerpmethodebesluiten waarin eveneens eisen zijn gesteld aan de beschikbare informatie onderzoekt TenneT nog naar de meest geschikte vorm om haar tarievenprognose te presenteren.

2. Vergelijking TAR 2026 met tarieven 2025 en prognose juni 2025

2.1 Vergelijking met tarieven 2025

TenneT stelt in TAR 2026 de tarieven voor als hieronder weergegeven.

Analyse 2026 vs. 2025	2026	2025	Diff.*	%*
Afnemers EHS (220-380 kV)				
Vastrecht transportdienst per jaar	12.478,96	12.478,96	0,00	0,0%
kW gecontracteerd per jaar	49,28	54,99	-5,71	-10,4%
kW maxgewogen per maand	6,14	7,14	-1,00	-14,0%
Afnemers EHS (220-380 kV) maximaal 600 uur per jaar				
Vastrecht transportdienst per jaar	12.478,96	12.478,96	0,00	0,0%
kW gecontracteerd per jaar	24,63	27,50	-2,87	-10,4%
kW maxgewogen per week	2,12	2,47	-0,35	-14,2%
Afnemers HS (110-150 kV)				
Vastrecht transportdienst per jaar	2.760,00	2.760,00	0,00	0,0%
kW gecontracteerd per jaar	65,62	73,46	-7,84	-10,7%
kW maxgewogen per maand	7,77	8,50	-0,73	-8,6%
Afnemers HS (110-150 kV) maximaal 600 uur per jaar				
Vastrecht transportdienst per jaar	2.760,00	2.760,00	0,00	0,0%
kW gecontracteerd per jaar	32,80	36,73	-3,93	-10,7%
kW maxgewogen per week	2,69	2,94	-0,25	-8,5%

Hieronder beschrijft TenneT de grootste mutaties ten opzichte van de tarieven 2025.

EHS-tarieven

De transporttarieven voor extra-hoogspanning (hierna: “EHS”) voor het jaar 2026 dalen met 12% ten opzichte van de transporttarieven voor 2025. Dit wordt veroorzaakt doordat de toegestane inkomsten EHS 2026 ten opzichte van 2025 zijn gedaald met 6%. Daarnaast zijn er lagere rekenvolumes voor EHS voorgesteld, maar neemt tegelijkertijd het aandeel van kosten dat van EHS naar HS cascadeert toe (zie ook paragraaf 9). De significante wijzigingen in kosten ten opzichte van 2025 betreffen:

Tarief verhogende effecten:

- Geen inzet van veilinggelden voor tariefverlaging in 2026.
- Toename van de kosten voor het Net op Zee fase II.
- Het hogere voorschot op de verwachte nacalculatie van inkoopkosten energie en vermogen 2025.
- Nacalculatie van kosten uit de jaren 2022-2024.

Tarief verlagende effecten:

- Lagere inkomsten voor het Net op Zee fase I, die gedeeltelijk in de tarieven worden opgenomen vanwege de maximering van de subsidie vanaf het jaar 2025.
- Lagere nacalculatie van kosten energie en vermogen 2024.
- Het wegvallen van de eenmalige correctie a.g.v. de CBb-uitspraak inzake de methodebesluiten TenneT.

HS-tarieven

De transporttarieven voor hoogspanning (hierna: “HS”) voor het jaar 2026 dalen met 10% ten opzichte van de transporttarieven voor 2025. Dit is het effect van gedaalde toegestane inkomsten op het HS-netvlak en een daling van de EHS-kosten die naar het HS-netvlak cascaderen (ondanks het gestegen aandeel van EHS-kosten die cascaderen naar HS) en een stijging van de rekenvolumina. De significante wijzigingen in kosten ten opzichte van 2025 betreffen:

Tarief verhogende effecten:

- Het hogere voorschot op de verwachte nacalculatie van inkoopkosten energie en vermogen 2025.
- Nacalculatie van kosten uit de jaren 2022-2024.
- Hogere nacalculatie van investeringen.

Tarief verlagende effecten:

- Het wegvallen van de eenmalige correctie a.g.v. de CBb-uitspraak inzake de methodebesluiten TenneT.
- Volumecorrectie als gevolg van hogere volumes in 2024.

2.2 Vergelijking met prognose juni 2025

In juni 2025 heeft TenneT haar prognose voor de transporttarieven voor 2026 gepubliceerd.[1] Op basis van deze prognose verwachtte TenneT dat de transporttarieven in 2026 voor EHS zouden dalen met 11% en de transporttarieven voor HS zouden dalen met 8%. De transporttarieven in TAR 2026 (respectievelijk een daling van 12% en van 10%) vallen lager uit dan in de prognose van juni 2025. Dit komt voornamelijk door lagere verwachte kasstromen voor investeringen onder de Projectprocedure (hierna: “PPI’s”).

3. Vergoeding investeringen onder de Projectprocedure

Voor PPI’s geeft TenneT een schatting van de vermogenskosten tijdens de constructiefase. Na oplevering van het project volgt een vergoeding van zowel de kapitaalkosten (afschrijvingen en vermogenskosten) als de operationele kosten (beheer- en onderhoudskosten en kosten energie en vermogen).

Gedurende 2025 zijn de volgende twee projecten in gebruik genomen: de verzwaring van de verbinding tussen Eindhoven en Maasbracht uit het cluster Beter Benutten Bestaande 380 kV-ring; en de 380 kV verbinding tussen Borssele en Rilland. De vermogenskostenvergoedingen van de PPI’s (vóór ingebruikname) in 2026 dalen beperkt vanwege het netto-effect van het wegvallen van deze projecten in 2026 en de toename van de gemiddelde onderhandenwerk (OHW)-balans van de resterende PPI’s in aanbouw als gevolg van investeringsuitgaven in 2026.

De totale kosten van de PPI’s (na ingebruikname) laten een stijging zien als gevolg van het feit dat in 2026 de hierboven genoemde investeringen in gebruik zijn genomen en er dus afschrijvingen en operationele kosten voor deze investeringen worden toegevoegd.

De schatting die is opgenomen in TAR 2026 voor beide posten tezamen bedraagt EUR 120 miljoen.

4. Nacalculatie inkoopkosten energie en vermogen 2024

Gedurende 2021 en 2022 zijn de inkoopkosten energie en vermogen sterk gestegen. In 2023 en 2024 zijn deze kosten weer gedaald. De kosten liggen nog wel op een hoger niveau dan voor 2021. Deze inkoopkosten worden twee jaar na realisatie conform de methodebesluiten voor de transporttaak grotendeels nagecalculeerd en voor de systeemtaak volledig nagecalculeerd. De nacalculatie in TAR 2026 vindt plaats over de kosten uit het jaar 2024. De ACM heeft in het tarievenbesluit 2025 reeds een voorschot van 25% van de destijds verwachtte nacalculatie over 2024 opgenomen. De resterende nacalculatie (na verrekening van het voorschot in 2025) resulteert voor TAR 2026 in de volgende bedragen (inclusief heffingsrente):

- Systeemtaak: EUR 168 miljoen;
- Transporttaak EHS: EUR 151 miljoen;
- Transporttaak HS: EUR 62 miljoen.

[1] https://www.tennet.eu/nl/nieuws/tijdelijke-daling-transporttarieven-elektriciteit-verwacht-2026

5. Voorschot nacalculatie inkoopkosten energie en vermogen 2025

In het tarievenbesluit 2025 heeft de ACM een voorschot van 25% van het verwachte tekort over 2023 opgenomen. TenneT stelt voor om in TAR 2026 wederom een voorschot van de verwachtte nacalculatie over 2025 (normaliter verwerkt in het tarievenbesluit 2027) op te nemen.

TenneT heeft als onderdeel van TAR 2026 de laatst beschikbare inschatting van de totale inkoopkosten energie en vermogen in 2025 per product aangeleverd. TenneT heeft in TAR 2026 een voorschot ter hoogte van 40% van de verwachte nacalculatie opgenomen. Dit komt neer op de volgende bedragen:

- Systeemtaak: EUR 70 miljoen;
- Transporttaak EHS: EUR 93 miljoen;
- Transporttaak HS: EUR 68 miljoen.

In TAR 2026 dalen de transporttarieven ten opzichte van de transporttarieven in 2025. TenneT verwacht echter dat de transporttarieven op termijn weer significante stijgingen zullen gaan laten zien.[2] TenneT stelt voor om nu het maximale voorschot (40%) toe te voegen om daarmee toekomstige tariefstijgingen enigszins te kunnen dempen. Daarmee streeft TenneT naar een stabiele tariefontwikkeling.

6. Prognose aansluitdienst

De prognose voor de aansluitdienst 2026 is gebaseerd op de gerealiseerde opbrengsten van het kalenderjaar 2024.

7. Prognose inkoopkosten naastgelegen netten

De prognose voor inkoopkosten naastgelegen netten 2026 is door de ACM vastgesteld. Deze is gebaseerd op de gemiddelde realisatie in de jaren 2018, 2019 en 2020 gecorrigeerd voor inflatie.

Begin 2025 heeft TenneT de HS-randmeren netten overgenomen van Liander. Sinds deze overname koopt TenneT geen transportdienst meer in op naastgelegen netten, de realisatie in 2026 zal dan ook op nihil uitkomen. De ACM ziet juridisch echter geen mogelijkheid om deze prognose aan te passen of volledig buiten TAR 2026 te houden. Het verschil tussen deze prognose en de uiteindelijke realisatie wordt in de tarieven van 2028 conform het methodebesluit nagecalculeerd. Dit leidt wel tot een stabieler tariefverloop.

[2] Zie onder andere de TenneT 10-jaars tariefprognose (link) en het FIEN+ rapport van PwC in opdracht van Netbeheer Nederland (link).

8. Prognose InterTSO Compensation

De InterTSO Compensation (hierna: “ITC”) kan zowel een kostenpost zijn als een opbrengst. De prognose voor ITC is gebaseerd op de gemiddelde realisatie in de jaren 2018, 2019 en 2020 gecorrigeerd voor inflatie. Aangezien er in deze jaren sprake was van opbrengsten wordt in de prognose voor de TAR 2026 rekening gehouden met een teruggave in de tarieven. Het verschil tussen prognose en realisatie wordt conform het methodebesluit nagecalculeerd.

9. Rekenvolumina

TenneT heeft een schatting opgenomen voor de verwachte volumina 2026. De schatting voor de tariefdragers voor het vastrecht en de $kW_{gecontracteerd}$ is gebaseerd op de gerealiseerde volumina 2024. Daarnaast heeft TenneT een nieuwe schatting opgenomen voor de tariefdrager $kW_{maxgewogen}$ omdat er voor deze tariefdrager nog geen realisaties voor een geheel jaar bekend zijn. De schatting voor de $kW_{maxgewogen}$ is vastgesteld op 90% van de gerealiseerde volumina 2024 voor de tariefdrager kW_{max}. Deze schattingswijze is gelijk aan de schatting bij het tarievenvoorstel 2025.

Additioneel heeft TenneT op basis van dezelfde methodiek ook de rekenvolumes van aangeslotenen op de voormalige Liander HS-randmeren netten toegevoegd aan de schatting (zie ook paragraaf 7). In 2024 betaalden deze aangeslotenen de transporttarieven aan Liander en leidden deze tariefbetalingen derhalve niet tot gerealiseerde volumes bij TenneT. Sinds begin 2025, en dus ook in 2026, betalen deze aangeslotenen hun transporttarieven aan TenneT. Voor de schatting is TenneT uitgegaan van de in 2024 gerealiseerde volumes zoals aangeleverd door Liander. De $kW_{maxgewogen}$-volumes zijn hierbij op een gelijke wijze geschat op basis van de gerealiseerde kW_{max}-volumes. Daarnaast heeft TenneT de volumes weggelaten die de Liander HS-netten zelf veroorzaakten bij TenneT. Per saldo leidt dit vooral tot een stijging van het aandeel EHS-kosten dat naar HS cascadeert.

Indien de verwachte veranderingen in de volumina ten opzichte van de rekenvolumina een wijziging van meer dan 1% in de inkomsten veroorzaken, is de ACM voornemens de rekenvolumina gedurende de reguleringsperiode aan te passen aan de actuele verwachtingen op grond van artikel 41a, tweede lid, van de E-wet. Het omzetverschil bij berekening met de voorgestelde volumina voor 2026 vergeleken met de rekenvolumina 2025 is groter dan 1%. De rekenvolumina voor 2026 worden op basis hiervan aangepast naar het voorstel van TenneT.

10. Vergoeding inkomsten Net op Zee

TenneT is aangewezen als de Netbeheerder op Zee. Dit betekent dat TenneT verantwoordelijk is voor de aanleg, het beheer en het onderhoud van het Net op Zee. De ACM heeft door middel van het Methodebesluit van de Netbeheerder op Zee de toegestane inkomsten van TenneT voor de periode 2022-2026 vastgesteld.

TenneT heeft de wettelijke taak om het Net op Zee aan te leggen overeenkomstig het Ontwikkelkader windenergie op zee. De projecten binnen het ontwikkelkader zijn op dit moment opgesplitst in twee fases. Onder fase I vallen de volgende projecten: Borssele Alpha en Beta, Hollandse Kust Zuid Alpha en Beta, en Hollandse Kust Noord. Deze projecten zijn inmiddels allemaal in gebruik genomen. Overige projecten vallen onder fase II. Per eind 2023 is het project Hollandse Kust West Alpha als eerste project van fase II in gebruik genomen. Naar verwachting wordt in het vierde kwartaal van 2025 ook het project Hollandse Kust West Beta in gebruik genomen.

KGG verstrekt een subsidie in overeenstemming met artikel 77g van de E-wet, die de toegestane inkomsten van het Net op Zee fase I zal bekostigen. KGG heeft TenneT op 19 september 2024 laten weten dat de subsidie voor toekomstige jaren wordt gemaximeerd op een bedrag van EUR 181 miljoen per jaar. Het totale subsidiebedrag over de gehele looptijd wijzigt overigens niet. Dit betekent concreet voor het jaar 2026 dat de subsidie ontoereikend zal zijn om de inkomsten van het Net op Zee van fase I te dekken. Derhalve voegt TenneT conform artikel 42a, derde lid, van de E-wet een bedrag van EUR 114 miljoen toe aan de tariefinkomsten van de landelijke netbeheerder.

Voor de projecten die betrekking hebben op het Net op Zee fase II heeft KGG niet het besluit genomen om de inkomsten via een subsidie aan TenneT te vergoeden. Voor TAR 2026 voegt TenneT de inkomsten voor het Net op Zee fase II, conform artikel 42a, derde lid, van de E-wet toe aan de tariefinkomsten van de landelijke netbeheerder. Het gaat hierbij om een bedrag van EUR 505 miljoen.

11. Inzet veilinggelden

De veilinggelden (ook wel congestie-ontvangsten) betreffen de opbrengsten die verband houden met de veiling van (schaarse) capaciteit op de buitenlandverbindingen. Dit betreft verbindingen tussen Nederland en respectievelijk België, Duitsland, Noorwegen en Denemarken. TenneT zet deze veilinggelden in, in overeenstemming met de prioritaire doelstellingen in artikel 19(2) van Verordening (EU) 2019/943 (hierna: “Verordening”). Na inzet voor de prioritaire doelstellingen kunnen eventuele resterende veilinggelden worden ingezet voor tariefverlaging of op een aparte rekening gezet om later ingezet te worden voor de prioritaire doelstellingen.

Op dit moment geeft TenneT op de volgende manieren invulling aan de prioritaire doelstellingen:

- Het aanwenden van veilinggelden in het geval er congestiemanagement moet plaatsvinden gerelateerd aan grensoverschrijdend relevante netwerkelementen. Dit kan nodig zijn indien er netwerkelementen buiten bedrijf zijn door voorziene omstandigheden in verband met werkzaamheden om de capaciteit te onderhouden of vergroten, of door onvoorziene omstandigheden die zorgen voor dreigende overschrijding van operationele veiligheidslimieten. Een uitgebreide toelichting van de inzet van veilinggelden is te vinden in het verslag congestie-ontvangsten[3].

[3] https://www.acm.nl/nl/publicaties/verslag-congestie-ontvangsten-tennet-2024

- Het vergroten van de capaciteit die beschikbaar is voor grensoverschrijdende handel wordt gerealiseerd door middel van investeringen die zijn opgenomen in het Investeringsplan Net op land 2024-2033. Hierin zijn de investeringen opgenomen die onderdeel zijn van het Actieplan[4], zoals dat in 2019 is opgesteld door de Nederlandse staat in lijn met artikel 15(1) van Verordening (EU) 2019/943. Deze investeringen worden reeds via de reguliere reguleringssystematiek vergoed, en zijn daarmee niet afhankelijk van de beschikbaarheid van veilinggelden.

TenneT stelt in TAR 2026 voor om geen veilinggelden in te zetten voor tariefverlaging. Zoals ook beschreven in paragraaf 5 kunnen veilinggelden vanuit het oogpunt van een stabiele tariefontwikkeling beter vanaf 2027 worden ingezet om de dan voorziene tariefstijgingen enigszins te dempen.

12. Nacalculatie kosten REG2022

In de schatting voor de kosten voor de periode 2022-2026 is onvoldoende rekening gehouden met een aantal ontwikkelingen welke zich na het finaliseren van de methodebesluiten hebben voorgedaan. TenneT heeft derhalve een groot tekort in de huidige periode en voert voor een gedeelte van het totale tekort een nacalculatie op. Het betreffen de onderstaande kostenposten voor de jaren 2022 tot en met 2024:

- Kapitaalkosten van investeringen met een (regulatorische) afschrijvingstermijn van maximaal 10 jaar die voortkomen uit: nieuwe wet- en regelgeving, cybersecurity en/of (het beheersen van) netcongestie á EUR 51 miljoen;
- Operationele kosten voor cybersecurity á EUR 13 miljoen;
- Operationele kosten voor de implementatie van netcongestiemaatregelen EUR 23 miljoen.

TenneT verwacht ook in de jaren 2025 en 2026 een voorstel tot nacalculatie te doen voor deze kostenposten. TenneT zal dit opnemen in haar voorstel voor de transporttarieven voor de jaren 2027 en 2028.

13. Monitoring wegingsfactoren voor $kW_{maxgewogen}$

Zoals toegezegd in het codewijzigingstraject tijdsafhankelijke tarieven (extra-)hoogspanningsnet, monitort TenneT jaarlijks of de hoogte van de wegingsfactoren en de verdeling van de wegingsfactoren over het jaar, zoals vastgesteld in bijlage B.1 bij de Tarievencode elektriciteit, nog voldoende overeenkomt met de daadwerkelijke belasting van het net.

[4] https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-economische-zaken/documenten/publicaties/2019/12/20/actieplan-verhoging-beschikbaarheid-zone-overschrijdende-transportcapaciteit-elektriciteitshandel

Conform de methode waarop de verdeling van de wegingsfactoren is vastgesteld, heeft TenneT deze waardes ook voor het jaar 2024 berekend. De resultaten zijn weergegeven in Figuur 1. De daadwerkelijke netbelasting ligt qua verdeling redelijk in lijn met de wegingsfactoren conform de Tarievencode zoals weergegeven in Figuur 2 welke is gebaseerd op het jaar 2022. Een opvallend verschil is de hogere belasting op het midden van de dag gedurende de maanden april tot en met september. Dit patroon werd ook in het tarievenvoorstel 2025 al waargenomen bij de analyse over het jaar 2023. Daarnaast valt ook op dat de absolute piekbelasting zich meer lijkt te concentreren rond uur 9 en uur 18 in de maanden november tot en met februari met een beperkte lagere belasting rond uur 14.

Daarnaast is uit tabel 1 op te maken dat ook op de gemiddelde belasting tijdens de verschillende tijdsvensters niet volledig overeenkomt met de wegingsfactoren per tijdsvenster zoals vastgelegd in de Tarievencode. Beperkte afwijkingen zijn onontkoombaar. De afwijkingen zijn hier met name te verklaren door de hiervoor opgemerkte hogere belasting op het midden van de dag gedurende de maanden april tot en met september. De afwijking wordt dus niet verklaard door een verkeerde vaststelling van de hoogte van de tijdsvensters, maar door een andere verdeling van de netbelasting gedurende het jaar.

TenneT wil graag met belanghebbenden in gesprek over deze analyse en vraagt partijen bij hun reactie op het tarievenvoorstel ook op te reageren op deze monitoring.

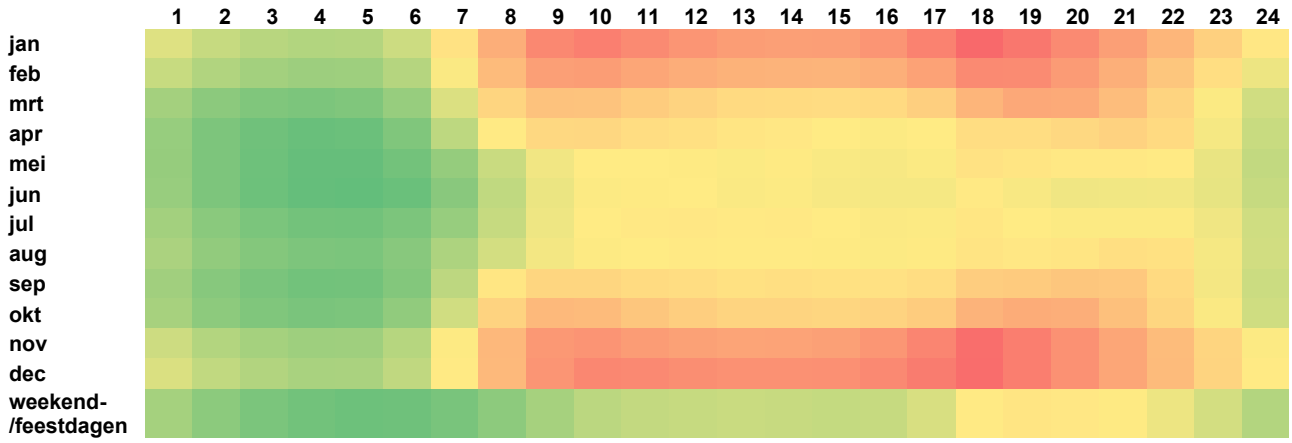

Figuur 1. Heatmap van gemiddelde belasting per uur per maand in 2024 (rood is hoge belasting, groen is lage belasting)

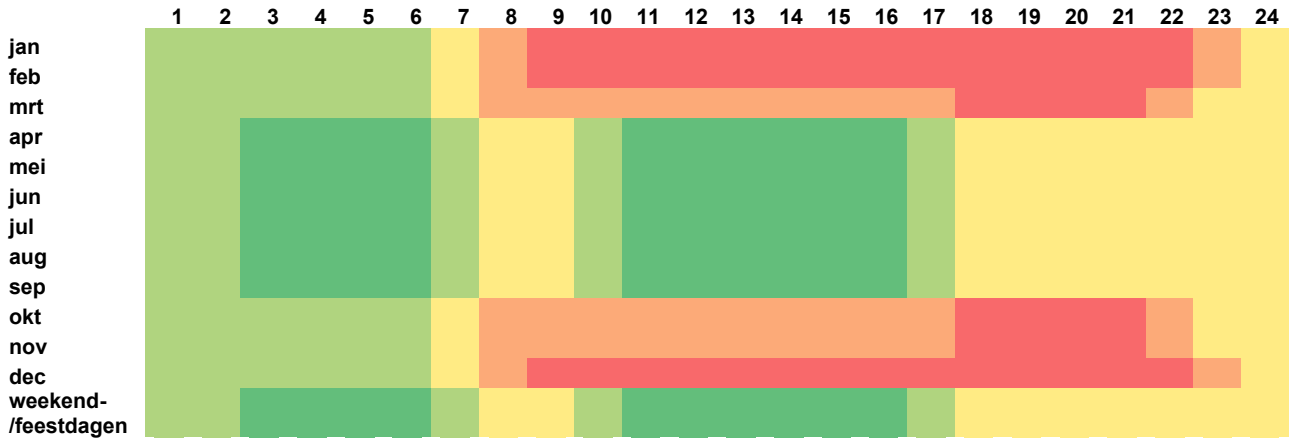

Figuur 2. Verdeling wegingsfactoren conform Tarievencode elektriciteit (rood = 1,0; oranje = 0,9; geel = 0,8; lichtgroen = 0,7; donkergroen = 0,6)

Tabel 1. Gemiddelde belasting als percentage van gemiddelde belasting tijdens piekuren per tijdsvenster.

Wegingsfactor voor tijdsvenster	Verhouding gemiddelde belasting in tijdsvenster t.o.v. gemiddelde belasting tijdens tijdsvenster met hoogste belasting in 2024
0,6	67%
0,7	70%
0,8	76%
0,9	85%
1,0	100%